

چرا جریان دموکراتیک خلق اقدام به تاسیس جریده خلق برای سراسر افغانستان کرد؟

پیشاهنگان ترقیخواه و وطن پرست افغانستان برای نخستین بار در سیر تاریخ مبارزات ملی قطب نمای صحیح - یعنی مرامنامه خلاق دموکراتیک خلق را برای نجات طبقات ستم‌دیده کشور بخصوص کارگران، دهقانان زحمتکش و منورین مترقی تنظیم و اعلان کرد. اساس چون صخره مستحکم این مرام همانا عبارت است از تیوری جهان بینی علمی که تجربه تاریخ حقیقت شکست ناپذیر آنرا تائید کرده است. آرماتیکه‌های مرام دموکراتیک خلق آمال درخشان تمام طبقات زحمتکش افغانستان را در این مرحله تاریخی بیان میکند.

«مرام» در همان بدو امر از طرف اکثر محافل صدیق مترقی و نیروهای وطنپرست و دموکراتیک جامعه با شور و شوق کامل تحسین شد و مردم ستمکش کشور با اشتیاق فراوان از آن حسن استقبال کردند. «مرام» به آن عناصر و محافل بدبین و مرتجع که رو شنی جهان، ضرورت و جبر پیشرفت و نفوذ جریانات نوین و مترقی جهان را از عقب عینک سیاه منافع طبقه حاکمه، خودخواهی فیودالی، خصوصیت استعماری جزمیت و انجماد مینگرند، جواب منطقی و محکم داد. مرام ثابت کرد که محافل سیاسی حاکمه و طبقه ی که با نشر مرام دموکراتیک خلق منافع خود را در خطر می بینند، دیگر قادر نیستند که برسم کهن و ارتجاعی و استبدادی دوران اختناق اذهان مردم را در برابر جریانات پیشرو تاریخ منحرف و مشوب گردانند.

در شرایط معاصر بنابر تغییر اساسی در تناسب قوای بین المللی و نفوذ روزافزون جهان بینی علمی و شرایط مساعد ملی به نیروهای ترقی خواه دموکراتیک ملت افغانستان که تا کنون در تحت فشار و ظلم «پاشنه آهنین» طبقات حاکمه ستمگر داخلی و تاثیر استعمار امپریالیستی حیات بسر می برند امکان داده است که مبنی بر تدوین تئوریک (نظری) و پرتیک (عملی) بموقع مسایل، در وضع کنونی از شکل مبارزه مسالمت آمیز

علنی، قانونی، پارلمانی و خلقی استفاده اصولی بنمایند و جنبش دموکراتیک ضد فیودالی و ضد امپریالیستی را به پیروزی نهایی برسانند و شعور طبقاتی توده های زحمتکش مردم را احیا نمایند و روحیه سازمانی را در طبقه پیشرو نوین تاریخ ایجاد کنند.

به پیروی از این اصول علمی و تحلیل اوضاع و شرایط مشخص عینی و ذهنی، ملی و بین المللی افغانستان، و همچنان با استفاده از ارزشهای دموکراتیک قانون اساسی محافل و نیروهای جریان دموکراتیک خلق از سه سال به این طرف اقدام به تهیه مقدمات سازمان کرده است که جریده خلق

«ص ۳»

خلق

سال تاسیس ۱۳۴۵

ناشر افکار دموکراتیک خلق

شماره ۳ - دوشنبه ۵ ثور ۱۳۴۵ هـ ش - ۲۵ اپریل ۱۹۶۶ ع

یوه بله ازموینه

د افغانستان ملت تل د خپل ملی حاکمیت د حق او سیاسی خپلواکی د ساتلو د پاره د امپریالیستانو د مستقیمو یرغلونو په مقابل کښی کلک او زړورو مقاومتونه کړی او خو خو خلی بی د هغو مستقیم استعماری پلانونه شنډ کړی دی. خو باید په خواشیني سره ووايو چه دلته د امپریالیستانو د غیرمستقیمو دسیسو د شنډولو او د هغو د بی اثر کولو د پاره څرنگه چه لازم وی په زړه پوری کارونه، ندی شوی. دا صحیح ده چه امپریالیستان په جسمی توگه زمونږ له هیواد څخه ووتل خو تل ئی د خپلو نوو استعماری گتو د ساتلو د پاره سترگی دې پلو ته کړی

او کوم وخت چه محرومو او زیارایستونکو طبقو د خپل اقتصادی او سیاسی وضعیت د ښه کولو او ټینگولو د پاره په کوبښو پیل کړی دی دوی په پټ او مستقیم ډول د فیودالانو او ځینو خپلو مزدورانو په واسطه د دغو کوبښو مخه نیولی ده او په داخل کښی ئی د ډول، ډول خرپریتیا او بی نظمیو د را پیدا کولو په اثر ز مونږ د ملی ژونده و شاته غور خولي ده.

مثلاً د اعلیحضرت امان الله په وخت کښی د تولیدی قواؤ د ودی په اثر د دهقانانو او فیودالانو ترمنځ تضاد شدت وموند او دهقانی جنبشونه مینځ ته راغلل. د هغه وخت د حاکمو طبقو دولت تصمیم و نیو چه د دغه تضاد د تضعیف د پاره د دهقانانو او خو نورو تر ستم لاندی قشرونو په گټه خو قدمونه اوچت کړی.

خو د انگریز امپریالیزم د داخلی مرتجعینو په مرسته د هغه وخت د اصلاحاتو پر لارښوونکو د «کفر» حکم وکړ او اعلیحضرت امان الله بی چه یو وطن پالونکی د استعمار پر ضد سری و له دی هیواد څخه د «کافر» په نامه وایست. او په دې توگه زمونږ د اجتماعی چارو د ښه کولو موضوع تر یوه وخته پوری له خنډونو سره مخامخ شو.

په دې څلویښتو وروستنیو کلو کښی بیا تولیدی قواؤ (تولیدی وسایلو او انسانی قوتونو) د عینی قوانینو په اثر نوره وده وکړه او د تولیدی مناسباتو او اجتماعی روبنا تغییر دا ایجابوی چه د تولیدی قواؤ د نوری و دی د پاره لاره پرانیستله شی.

« پاتی په څلورم مخ کښی »

د ولادیمیر ایلیچ لنین

د زیریدو شپږ نوی یمه کالیزه

ولادیمیر ایلیچ لنین د شوروی اتحاد د ستر او پیاوړی لارښوونکی او د ټولی نړی د پرولتاریایی نهضت غښتلی ملگری د ۱۸۷۰ کال د اپریل په ۲۲ نیټه د روسیې (سیمبرسک) په ښار کښی زوکړی دی.

لنین د ښوونځی د مفتح زوی و او خپل ټول ژوند د کارگرانو، بزگرانو او نورو زیار ایستونکو خلکو د هوسانی او ښیگنی د پاره وقف کړ او دغه مقصد د پوره کولو د پاره ئی په خورا توده مینه، ژوره پوهنه، زورورتیا او سرښندنه د پرولتاریا د گوند د جوړولو د پاره په کلکه بریالی مبارزه وکړه. دغه گوند د ده په مشری د شوروی اتحاد د ټول خلک سره یو لاس او یو موټی کړل او په کال ۱۹۱۷ کښی بی د ستر سوسیالیستی انقلاب د بریالیتوب په نتیجه کښی د بشر په لیکل شوي تاریخ کښی د لومړی ځل د پاره د یوه سری استثمار د بل سری له خوا له مینځه یووړ.

او پدی ډول ئی له استثمار څخه د ټول جهان د زیارایستونکو خلکو د خلاصون

«پاتی په دریم میخ کښی»

انتظارات دموکراتیک خلق از ولسی جرگه

در چنین شرایطی طبقات ممتاز در قبال تسلط اقتصادی که زیربنای هستی اجتماعی بشمار می آید، عنان قدرت اداری و سیاسی جامعه را نیز بدست دارند و تا میتوانند میکوشند برای حفظ موقف غیرعادلانه و منافع سرشار خویش دستگاه حکومت را بنفع تأمین سلطه و دوام اقتدار خود بر اکثریت محروم کشور، بگردش در آورند.

شوری که «در دموکراسی ملی عالیترین مقام قانون گذاری و مظهر اراده خلقها» ست ولی در جوامع طبقاتی فیودالی از لحاظ ماهیت طبقاتی از منافع طبقات حاکم بر جامعه نمایندگی میکند.

افغانستان «تا کنون یک کشور

«ص ۲»

آنهاست. مقابلتاً اکثریت عظیم خلقهای مؤلد (بیش از ۹۵ درصد نفوس) یعنی کارگران، دهاقین، منورین مترقی، پیشه وران و تاجران خورد و متوسط از هرگونه وسایل لازم زندگی محروم اند. نان و لباس کافی ندارند و اکثر اوقات را با کودکان خود د نیمه گرسنه و نیمه برهنه بسر می برند. فرزندان شان از نعمت تحصیل بی بهره اند و از کودکی (۷-۸ سالگی) برای اینکه از گرسنگی نمیرند در تلاش لب نانی بر میآیند و بخاطر اینکه برهنه نمانند پی کهنه لباسی از بازمانده های امریکایی به این در و آن در می شتابند و حتی گروههای در خور توجهی ازین اکثریت محروم تا هنوز به آیین قرون اولیه پوستهای خام حیوانی بر تن دارند و در مغاره های تیره و نمناک، در آغوش فقر و مر ض بانتظار مر گ حسرتبار زندگی (!) میکنند.

در جوامعی که توزیع نعمات مادی مورد ضرورت و احتیاج زندگی مردم بطور عادلانه صورت نمیگیرد و حاصل دسترنج، عصاره دماغ، و کار اضافی اکثریت خلق مؤلد، ولی محروم و مصیبت زده بکام گروهی معدود فرو میرود و توسط اقلیتی ممتاز جذب می شود، وجود طبقاتی که مصالح ما دی و بالنتیجه معنوی شان با هم تضاد کاملی دارد مسلم است.

جامعه ما نیز نمونه بارزی ازینگونه جوامع طبقاتیست. در کشور ما فیصدی بسیار کوچکی از افراد جامعه ثروتهای سرشاری فراهم آورده اند و هر گونه منابع عایداتی و وسایل تولید مانند: زمین، فابریکه ها، وسایل ترانسپورت، تجارت خارجی، عماراتباشکوه و غیره در انحصار

اصطلاحات و مقولات اجتماعی

(م. طاهر بدخشی)

امروز دیگر با اکتشافات مهم و پیشرفت‌های عظیم (سیانس) و اختراعات محیرالعقول (تکنالوجی) اشخاصی یا طبقه‌ای با (طبیعت‌شناسی) و (زیست‌شناسی) بصورت علنی مخالفت نمی‌کنند یا نمی‌توانند. (علوم طبیعی) و انجینیری، (بیا لوژی) و طب بقسم نسبتاً لیبرالی در یونیورسیتی‌ها (!) و دولتی تدریس و در آثار و مجلات علمی (!) اشاعه می‌یابد، در اثر آن امروز اکثر مردم جهان متمدن بوجود (قوانین طبیعی) و قانونمندی (وجود انسان) معتقد شده‌اند. طور عادی از برق، رادیو و مو تر... وبدون تعصب از پنسلین و کلسیم و هارمون استفاده می‌کنند اما علم (جامعه‌شناسی) هنوز در پوهنتونها بصورت (دستوری) و (توصیفی) تدریس میشود و حقایق اجتماعی برای مردم به اشکال انحرافی آنچه باید باشد (آیدیالیستی) و غیر آنچه هست (غیرریالیستی) نشر و اشاعه می‌یابد چرا؟ برای اینکه روشنفکران معشوش و مردم تحمیق شوند؛ زیرا اگر آنها بقانونمندی جامعه معتقد شوند و بحقایق اجتماعی آشنا گردند با کشف و تعقیب قوانین اجتماع خویش در صدد حل تضادهای اجتماعی بر می‌آیند و نادرستی‌ها و نابرابری‌ها و ستمگریها را از میان بر میدارند و این (شعور) و (عمل) به ضرر منافع طبقات ستمگر، طفیلی و استثمار کننده که سرسختانه (ابدیت) وضع ناهمگون موجود را خواهانند می‌باشد، شاید برخی اهل مطالعه (!) بفرمایند که جامعه‌شناسان (لیبرالی) هم سراغ میشوند که به این صحنه‌های (تراژیک) طبقاتی اشک میریزند و نوحه مینمایند. ما هم و جود مبارك (!) بی‌خاصیت چنین محققان (!) نامدار بورژوازی را تصدیق میکنیم، اما اضافه مینماییم که ایشان نیز فقط به (تشریح) سطحی جامعه و پدیده‌های اجتماعی بایزرفه چند نصیحت و طرحهای میان‌خالی اکتفا می‌کنند و گامی به پس به طرف (علل) نمی‌گذارند و از ذکر (شرایط اقتصادی) طرفه میروند و هم قدمی پیشتر بسوی نتیجه‌گیری نمی‌گذارند از (تعمیم) می‌ترسند تا مبدا به (قوانین) و اصول مسلمی برسند که غیر معقول بودن و غیرحق بودن وضع موجود را نشان دهد. درحالیکه از دیدگاه علم واقعی امروز و توقع بشریت از دانش سخن برسر (تغییر) جوامع است این طرح بحث (تغییر) اجتماع است که دانشمندان (!) کاسه لیس و اجیر از تحقیق و تدریس آن صرف نظر میکنند و طبقات سوار بر دوش مردم و بهره‌کشان از تعمیم آن می‌ترسند و سخت متوهم می‌شوند زیرا در جامعه دموکراتیک انسانی آقایان شکم‌کنده نیز باید با خلق و زحمت‌کشان راه بروند و (کار) کنند، محافظه‌کاری و عنعنه پرستی از اینجا

نشأت میکند و ارتجاع و ستم درین مواقع بدر (!) می‌خورد اما چه باید کرد؟ (تاریخ نوع بشر از تشکیلات اجتماعی - اقتصادی متوالی بوجود آمده) و حرکت تغییر و تکامل ناموس مطلق جهان و زندگی است وقتی که انسان برای رفع احتیاجات و بقای خویش تپید و (وسایل تولید) ایجاد کرد (اقتصاد انکشاف) میکند و به تعقیب آن (ترقی اجتماعی) هم میرسد و این خود بدون از بین رفتن نظام سابق و کهنه جامعه محال است درین (نفی) کهن (اثبات) جوانی نهفته است، و آنرا (هستی) و زندگی می‌خواهد و لو اشخاصی یا طبقاتی نخواهند. سرپای تاریخ بشر حاکی از این تبدلات (کمی) و (کیفی) است و وظیفه جامعه‌شناسی علمی هم کشف (قوانین عینی این جریان پیچیده «انکشاف اجتماعی» و رهنمائی انسانهای پیشرو به «تغییر بهتر» جامعه) بخاطر بهبود روانی و رفاه مادی بشریت و زندگی است.

جریده خلق: در سلسله آغاز مبارزات و مجاهدات همه جانبه خویش به موازات طرح (پرابلم‌های اجتماعی) و بیان تضاد‌های اساسی و تذکر آرایش طبقاتی قبل از طرح مباحث اکادمیک جامعه‌شناسی علمی می‌خواهد اصطلاحات و مقولات اجتماعی را تعریف دقیق و تشریح مختصر نماید تا اولاً بین ادبیات این علم بسیار مهم و ضروری و ادبیات مغلوب و شاعرانه جامعه‌شناسی معموله مرزبندی کرده و لیترچر خاص خویش را تثبیت کند و آنگاه بپردازد به بیان کلیات نظری (علم اجتماع) و جزئیات تطبیقی آن در جامعه افغانی که در حقیقت وظیفه اساسی و رسالت تاریخی فرزندان خلق آنست.

۱. طبقات اجتماعی

جوامع بشری در ابتدا متجانس و همگون بوده و همه افراد اجتماع در مقابل و سال تولید ساده جامعه موقعیت و ارتباط مساوی داشتند و اشکال تاریخی اشتراك افراد عبارت از (طایفه) و (قبیله) بود اما به تناسب تکامل مالکیت انفرادی و وسایل تولید اجتماعی، عدم مساوات اقتصادی مردم زیاد شد، زورمندان طایفه و سران قبیله وسایل تولید را تصاحب کردند و عده‌ای را از آن محروم نمودند و طبقات متخاصم ظهور کرد. در تعیین ارتباط همان يك جانب نیروهای تولیدی (انسان‌ها) و طرف دیگر آن (وسایل) است که مفهوم (طبقه) بوجود می‌آید. لذا با وجودیکه تقسیم جامعه به طبقات یک چیز گذرا ست در جوامع طبقاتی تاریخی (طبقه) واحد اساسی و ماهوی نسبتاً دایمی آنهاست و بهمین نسبت جامعه‌شناسی علمی مطالعه خود را از (طبقه) و (طبقات اجتماعی) آغاز میکند طوریکه در فزیک از اتم و در بیا لوژی از

یه خلکو!

یه خلکو خلکو د وطن خلکو
 زره کی می خوخی ستاسی دردونه
 .....
 ما ته را رسی ستاسی غرونه
 ستاسی له هیلو دک فریادونه
 .....
 ته ستر قوت یی، ته لوی ملت یی
 هم کرامت یی هم شرافت یی
 .....
 که خوک کمزور دی د تا کمزور دی
 که چیری شور دی که چیری اور دی
 .....
 له خورو کلیو او دریابونو
 ای خورو خلکو، سترو قومونو
 (سلیمان لایق)

انتظارات دموکراتیک خلق ...

«از صفحه اول»

و نفوذ روزافزون نهضت‌های دموکراتیک، مترقی و ملی در جهان و بیداری نسبی شعور سیاسی و اجتماعی مردم افغانستان يك عده از نمایندگان وطنپرست و ترقیخواه جریان د دموکراتیک خلق و دیگر عناصر ملی و دموکرات از حقوق سیاسی و مدنی مردم کشور دفاع و علیه زورگویی و استبداد رای، خودسری و قانون شکنی که از سالیان متمادی باینسو گریبان مردم ما را گرفته است مبارزه مینمایند.

مثال بارز این حرکت مثبت در دو جلسه استیضاحی که بروزهای ۲۳ و ۳۰ حمل از حکومت بعمل آمد، بخوبی ملاحظه رسید.

اگر این روحیه در دفاع از حقوق مردم ستمدیده کشور، تطبیق ارزشهای دموکراتیک قانون اساسی و تحقق آرمانهای دموکراتیک خلق درولسی جرگه بسط و انکشاف یابد، می‌توان امیدوار شد که نمایندگان ولسی جرگه و عده‌های فراوانی را که در مبارزات انتخاباتی به خلقهای مظلوم افغانستان داده‌اند و تا هنوز خطوط درشت مرامهای آنان بغرض کسب آراء اعتماد خلق در خاطره‌های مردم جا دارد، فراموش نکرده‌اند، آنگاه بیجا نخواهد بود پیشنهاد کنیم که شورای افغانستان برای ازالۀ عقب ماندگیهای اقتصادی و اجتماعی مردم و تضمین آزادیهای وسیع افراد به تدوین قوانینی بپردازد که متضمن اصلاحات دموکراتیک ارضی، انحصار تجارت خارجی، ایجاد صنایع ثقیله ملی و منع اندوختن ثروتهای ناروا و نامشروع از گوشت و پوست خلقهای ناتوان مملکت باشد.

قوانینی را بوجود بیاورد که با تطبیق آن اصول دموکراسی در زندگی جامعه تعمیم یابد، به فرزندان توده‌های زحمت کش در سرتاسر کشور مجال مزید تعلیم و تربیت میسر گردد و برای انتخاب شدن در تمام ارگانهای

«در صفحه مقابل»

دارای نظام اقتصادی - اجتماعی فیودالی می‌باشد» و شوری که یکی از قوای دولت بشمار میرود نیز مشمول این نظام است.

معهداً با توجه به وضع بین‌المللی

(سلول شروع میشود. از اینکه جوامع کلاسیک امروزی دارای طبقات مختلف اجتماعی است کسی انکار کرده نمی‌تواند ولو بنام «گروهها» یاد کنند یا آنها را در حال مزج شدن بدانند اما در تحلیل نهایی و نتیجه‌گیری به اثر جهان بینی غلط با منافع طبقاتی برای توجیه طبقات اساس و منشاء غیرواقعی می‌تراشند. در حالیکه علمای واقعی و محققانی که ساینٹفیک فکر می‌کنند اساسی و منشأ طبقات را اقتصادی دانسته پایه عینی آنرا در محیط تولید مادی جستجو می‌کنند و این تعریف جامع‌الاطراف را از طبقات اجتماعی می‌نمایند.

«طبقات: گروه‌های بزرگی انسانها هستند که از جهت مقام خود در نظام معین تولید اجتماعی، از جهت رابطه خود با وسایل تولید، از جهت رول خود در تشکیل اجتماعی کار و بنابراین از جهت طرق دریافت اندازه آن سهم از ثروت اجتماعی که آنها در اختیار می‌گیرند از یکدیگر متمایز می‌شوند»

درین تعریف از همه مهم همان (رابطه با وسایل تولید) است که بالای دیگر عناصر تاثیر دارد. دانشمند دیگری روشنی انداخته که: (گروهی از مردم که دارای شرایط مادی مشترک باشند تشکیل طبقه میدهند ولی مفهوم طبقه به فقر و غنا اطلاق میشود، شرایط مادی زندگی مربوط به پول در آوردن نیست بلکه به کار و حرفه اجتماعی مربوط است) یعنی چگونگی مقام در طرز معین اقتصاد جامعه مهم است که آیا (استثمار کننده است یا استثمار شونده) اگر عاید پولی یک استثمار کننده (يك خان ده) کمتر از یک استثمار شونده (دریور) هم باشد باز خان، خان است و دریور، دریور و هر کدام مربوط به طبقه جداگانه می‌باشند نه جز يك طبقه. (باقی‌دارد)

وسائل و راه هائیکه آرمانهای خلقهای ستمدیده افغانستان ...

از صفحه اول

مظهر درخشان آن بشمار میرود.

پیشروان و مبارزان دموکراتیک خلق بعد از انفاذ فرمان تقنینی مطبوعات تصمیم برآن گرفتند تا بمنظور بیداری شعور اجتماعی و نجات خلقهای مظلوم افغانستان از زیر ستم طبقات و محافل حاکمه و همبستگی محافل مترقی از حیث تشکیلاتی و ایدیالوژی از طریق تاسیس جریده سیاسی برای سراسر افغانستان آغاز به فعالیت کنند و «نخستین گام عملی در راه ایجاد سازمان» بردارند.

دانش نوین نجات خلقها و پیش بینی های خلاق، معرف این جرعه حقیقت است که بدون يك جریده وزین سیاسی نمیتوان بصورت همه جانبه و اصولی دست به ترویج (پروپاگاندا) و تبلیغ (اژیتاسیون) در بین خلقها زد.

در وضع کنونی خلقهای کشور در زیر ظالمانه ترین نوع استبداد و استعمار فئودالهای ستمگر محلی و تاجران بزرگ محترک و کمپرادور، بیروکراتهای فاسد و نفوذ عوامل استعمار امپریالیستی دست و پا میزنند و فقر و سیه روزی طبقات اسیر روز بروز حدت فوق العاده پیدا میکند و تضاد بین دهقانان و ملاکان بزرگ، تضاد بین کار و سرمایه، تضاد بین خلقها و امپریالیزم را شدت می بخشد.

در چنین شرایطی رشد عامل ذهنی پیروزی جنبش دموکراتیک ملی بر اساس تحقق مرام دموکراتیک خلق افغانستان امر ضروری و رسالت تاریخیست. مسلماً این وظیفه در گام اول بعهد

«از ص ۲»

انتظارات دموکراتیک...

سیاسی و اجتماعی بدون تبعیضات و امتیازات نژادی، لسانی، ایالتی و غیره موقع پیدا شود و اعمال حکومت تحت نظارت دقیق قرار بگیرند و به خودسری و استبداد رأی مجال داده نشود.

شکی نیست که انجام این امر در شرایط کنونی مشکل و سنگین است ولی ضروری و حیاتی نیز می باشد. ایفای این وظایف راه را برای پیشرفت و انکشاف نیروهای تولیدی و بهبود وضع زندگی اقتصادی، سیاسی و اجتماعی اکثریت انبوه خلقهای عظیم افغانستان و تعمیم دموکراسی سیاسی هموارتر خواهد ساخت، در غیر آن مردم ستمزده این سر زمین یکبار دیگر عملاً خواهند آموخت که وکلای که واقعاً از طبقات خود شان نباشند، و یا از منافع طبقاتی شان نمایندگی نکنند محال است شورای را تشکیل بدهند که مظهر اراده ایشان باشد و این در ماهیت خود درس عملی مهمی است که مردم افغانستان فرا خواهند گرفت.

(بارق شفيعی)

جریده خلق است تا از طرفی در راه تکامل «قانونی» سازمان سیاسی دموکراتیک خلق نقش موثری داشته باشد و از طرف دیگر اقدام اساسی و علمی در زمینه بیداری شعور طبقاتی و آمادگی خلقها بخصوص تشکل طبقه پیشرو جامعه یعنی کارگران باتحاد دهقانان برای مبارزه و جنبش دموکراتیک بعمل آورد.

به استناد ماده (۳۲) قانون اساسی افغانستان، علناً اظهار میگردد که هر عمل اجتماعی بسازمان احتیاج مبرم دارد.

سازمان پر قدرت ترین و مؤثرترین و اساسی ترین سلاح عمل اجتماعی و منجمله مبارزه اجتماعی می باشد.

سازمانیکه بمبارزه سیاسی، اقتصادی و ایدیالوژیکی و نجات خلقها از یوغ ستمگری و استعمار پردازد و بتواند حکومت کهنه را به حکومت نوع جدید و خدمتگزار خلقهای زحمتکش (مرام دموکراتیک خلق - امور سیاسی) تعویض بنماید حزب نام دارد. احزاب از لحاظ ماهیت سیاسی خود محتوی طبقاتی را حائز است، مترقی ترین، پیشرو ترین حزب در شرایط موجود حزب طبقه خلقهای زحمتکش بخصوص کارگران و دهقانان و منورین مترقی کشور خواهد بود که به جهان بینی علمی مجهز باشد.

جریده خلق مظهر و ناشر افکار چنین آرمان عظیم تاریخی ست که اصولاً بدین منظور تاسیس گردیده است.

نیروهای دموکراتیک خلق اطمینان کامل دارند که شرایط را درست تشخیص کرده و مجدانه مصمم است که از شرایط موجود با وصف محدودیت های وسیع و موانع بزرگ بهره اصولی بردارند خود را طی جریان مبارزه آبدیده سازند و هیچگونه بیم و هراسی را از ناحیه دهشت افکنان طبقات حاکمه و عناصر خرده گیر و ماجراجو، در صفوف خود راه ندهند و دلیرانه به پیش روند و ماموریت تاریخی و پیشاهنگی خود را بمنظور کشف راههای نامنکشف در مملکت بدون تسلیم طلبی و سازشکاری بطرف راست و چپ در عمل ایفا نمایند.

غیرممکن بود بدون جریده خلق وظیفه دائمی و حیاتی دموکراتیک خلق و مرام آنرا پیش برد و علاقه به سیاست و مسایل صلح، آزادی ملی، دموکراسی و ترقی اجتماعی و اصالت اجتماعی را که در قشرهای وسیع خلق نفوذ کرده است در يك مجری سوق داد و حکومت دموکراسی ملی را بحیث يك هدف ستراتژیک و بحیث يك سلاح حل تضاد اساسی موجود ایجاد کرد و نیروهای پیشاهنگ خلقها را متشکل ساخت.

خلاصه اینکه ناشر افکار دموکراتیک خلق بصورت مسالمت آمیز و قانونی

وظایف زیرین را در سراسر کشور انجام میدهد:

- تشریح، تعمیم، تبلیغ، ترویج مرام دموکراتیک خلق که در شماره اول و دوم جریده خلق وسیعاً انتشار یافت.

- نشر و تبلیغ تیوری و جهان بینی علمی که سلاح نجات خلقهای زحمتکش و معرف مبارزه طبقاتی بشمار میرود و «سیستم یکپارچه و موزونی از مجموعه نظریات فلسفی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی را تشکیل میدهد»

- انعکاس «رنجهای بیکران خلقهای ستمدیده افغانستان و افشای زورگویان و ستمگران طبقات حاکمه و نمایندگان مدافع آنها که بالای خلقهای کشور جبر و ستم می نمایند.

- نشرات بمقصد بیداری شعور طبقاتی سیاسی و اجتماعی خلقها.

جریده خلق از همه اولتر و عمده تر وظیفه اساسی خود میداند که منحصراً یک رشته اساسی و اتصال، باحسن نیت و طبق اصول علمی و احتراز از خرده کاری «تمام نیروهای ترقی خواه دموکراتیک تمام وطن پرستان و فرزندان صدیق وطن و با شهامت ترین مدافعان منافع خلقهای ستمکش و محروم» را در یک جریان و یک سازمان سیاسی و اجتماعی دموکراتیک خلق متشکل سازد و وسیله وحدت سازمان از حیث ایدیالوژی باشد و از حیث تشکیلاتی عموم محافل و سازمانهای همفکر را قانوناً در یک سازمان بر اساس اتحاد عمل و مرام دموکراتیک خلق متحد گرداند و جهانی بینی علمی را در عرصه مبارزات سیاسی وطن محبوب ما افغانستان مورد عمل قرار دهد. برای تحقق این مرام نمایندگان و خبرنگاران و توزیع کنندگان جریده خلق وظایف سنگینی را از لحاظ مراکز جذب و قدرت سازمانی بعهد خواهند داشت زیرا مبتنی بر اصلی، جریده خلق نه تنها باید تبلیغ کننده هسته جمعی و بیدار کننده دسته جمعی توده های مردم باشد بلکه همچنین تشکیل دهنده دسته جمعی پیشاهنگ خلقهای زحمتکش یعنی دموکراتیک خلق نیز باشد.

اجمالاً این بود پاسخ منطقی و علمی که چرا جریده دموکراتیک خلق برای سراسر افغانستان تاسیس گردید و از وسایل موجود استفاده اصولی بعمل آورده می شود.

«عمل ملاک حقیقت است و تیوری

رهنمای عمل»

«موضوع دوم در شماره آینده»

(دلومری مخ پاتی)

د ولادیمیر ...

پر لار روڼ مشعل بل کړ. ده په کله استعمار وغانده او په نړی کینی نی د تولی مستعمرو هیوادو د سمدستی آزادی اعلام وکړ.

ولادیمیر ایلیچ لنین له افغانستان سره د شوروی اتحاد د دوستانه او په زړه پوری بنو روابطو د تاسیسولو او ټینگولو بانی دی. د افغانستان د خپلواکی په اخستلو کینی نی سیاسی او معنوی مرستی کړی او شوروی اتحاد لومړنی مملکت و چه د افغانستان خپلواکی نی په رسمیت وپیژندله، ورپسی په کال ۱۹۲۱ کینی مشهوره معاهده چه د دواړو مملکتو ترمنځ بڼه دوستانه روابط ټینگوی لاس لیک شوه او له هغه را ایسی د متقابل دوستی پر اساس (۲۸) معاهدي، پروتوکولونه او گډی اعلام نی د دواړو ملکو تر منځ لاس لیک شوی دی.

مو ږر د ولادیمیر ایلیچ لنین د شپږ نوی یمی کالیزی د نمانځني په موقع د دی یادونه هم کوو چه زموږ ستر دوست گاونډی مملکت شوروی اتحاد چه د لنین په مشری تاسیس شوی دی په تیرو ۴۸ کلو کینی مونږ ته ډیری ستړی بی غرضه اقتصادی، سیاسی او کلتوری مرستی را کړی دی چه هغو دافغانستان د خلکو په ژوند کی خورا بڼه او په زړه پوری اغیره کړی ده.

شعر از بکی

از شرعی جوزجانی

ینگی یل

زمانه نی قولی بیر ایسکی بیت نی

او دردی

بیر اوز گابیت آچتی،

حیات دفتریدین،

***

- اول ایسکی بیت که یاز یلگان

... نه لر؟

- مجاهده لر...

خلایق ایچره تیریکلیک او چون

مبارزه لر...

امید سابیده قالگن اچیغ تآئر لر...

قرآغو کیچه، قرآشاملر، قرآنقشی...

بو کیچه لرده یاروق تا لسگلر

انتظار لری...

بولر یاز یلگاندور!

- بوینگی بیت که...؟

- یاز یلگای:

اولوغ عزیمت لر...

بو یوک اراده لر و ایل ارامو د تلر

ایناغه لیک غزلی ټینچلیک ترانه

لری!

بسوی دانشی که درخشندگی آن عیانست

بسوی فنای رنج و غمها

بسوی فراموشی های آسایش بخش

بسوی فراوانی و برکت

بسوی آسایش، بسوی لبخند

بسوی مردم خوشبخت، کشتی پر افتخار ما شنا میکند.

(از: لوروا)

تجاوز و خونریزی در ویتنام

قطع گردد

تجاوزات خونین استعمارگران خارجی به کمک عناصر مرتجع و فیودالهای داخلی که مسلماً دست نشانندگان نیروهای استعماری می باشند، بوضع فجیعی بر خلق د لیر و زحمتکش ویتنام بدون هیچگونه دلیل و منطق حقوقی و قانونی ادامه دارد.

هرچند فرزندان با شهامت و فداکار خلق ویتنام از بیست و پنج سال باینطرف مانند نیروهای مترقی و دموکراتیک سایر کشور های نو با استقلال رسیده آسیا و افریقا مبارزات عادلانه و خستگی ناپذیر خود را علیه استعمار خارجی و ارتجاع داخلی پیروزمندانه و بلا انحراف به پیش می برند باز هم بروشنی

معلوم نیست که مردمان شجاع آن گوشه آسیا تا چه وقت مورد ضربات سنگین هوایی و زمینی قوای خارجی و ارتجاع داخلی قرار خواهند داشت و بخاک و خون خواهند غلتید.

ولی آنچه که اجتناب ناپذیر بنظر میرسد اینست که مبارزات پیگیر دلیرانه و ضد استعماری خلق ویتنام، در راه حصول استقلال ملی خان سرانجام به پیروزی خواهند رسید.

چرا؟ بعلت آنکه این جنگی ظالمانه بصورت یک جانبه بر خلق ویتنام تحمیل شده است. و جبهه ملی و آزادی بخش ویتنام کاملاً حق بجانب می باشد.

آنچه که حق بجانب بودن مبارزات، نجات بخش خلق ویتنام را تایید میکند همانا همدردی های بیست که کلیه خلقهای دموکراسی پسند، نودوست و صلح جوی جهان قولاً و عملاً نسبت بآنان ابراز میدارند و با خشم و نفرت فراوانی بحمایه از مبارزات آزادی بخش خلق ویتنام برخاسته اند.

باید گفت که هر تجاوز امپریالیستی بر ممالک جهان من جمله بر خلق ویتنام باین علل صورت میگیرد که زحمتکشان کشور های کم رشد استثمار گردند و از منابع تولیدی آنان بهره برداری شود، و باین طریق تمایل شدید منفعت پرستی استعمارگران تسکین یابد.

بطور کلی خصوصیت اقتصادی و سیاسی هر نظام استعماری و استثماری در هر گوشه جهان اینست تا بهره وسیله ای که ممکن باشد و بتوانند اعم از دسیسه و نیرنگ، دهشت افگنی و ویرانکاری و سلب حقوق ملتها و افراد پول بدست آورند، و تسلط اقتصادی و سیاسی خود را ادامه دهند.

زیر استثمارگران بخوبی میدانند که حرص و آز آنان صرف از طریق استثمار (قوه کار) انسانی و منابع تولیدی دیگر آن ارضاء شده میتواند.

بیاد باید آورد هر گاه استعداد های خلاقه و نیروهای عظیم انسانی که مولد هر گونه وسایل مادی و معنوی زندگانی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بشر است

تا بدین صورت خلق ویتنام جنوبی بدون مداخله خارجیان امور خود را حل و فصل کنند و بحق تعیین سرنوشت خود برسند.

ما در حالیکه پیشنهاد افغانستان را در مورد ایجاد «کمیته صلح ویتنام» و شرکت جبهه آزادی بخش ملی ویتکانگ را در هرگونه مذاکرات دموکراتیک تایید میکنیم و چنین پیشنهادی را در امر صلح ویتنام ثمر بخش و مفید میدانیم، مطالبه ما اینست تا افغانستان به پیروی از سیاست بیطرفی مثبت و قضاوت آزاد خود درین راه قدمهای ابتکاری دیگری را نیز بخاطر رهایی خلق ویتنام بر دارد و نقش فعال خود را بصفت کشور واقعاً آزاد و بیطرف بصورت موثر تری بازی کند.

(ملو)

گرمن تیتوف

په کابل کبني

د شوروی اتحاد نومیالی کیهان
نورد، گرمن تیتوف
د افغانستان د پوهنی د وزارت په
بلنه د حمل د میا شنی به ۳۱ نیته
کابل ته را ورسید.

گرمن تیتوف د افغانستان
د دوست او گاونډي هیواد دوهم
کیهان نورد، دافغانستان او
شوروی اتحاد د دوستی د ټولنی
غړی او ۳۱ کلن قهرمان دی.

د شوروی اتحاد د ستر سوسیالیستی
انقلاب نه وروسته علم او تخنیک
بیساری پرمختگونه او بریالیټوبونه
د هغه هیواد او د نړی خلکو ته
وراندی کړی او په داوطلبانه
ډول یی د علم دروازی د ځوانو
عناصرو مخی ته پرانیستی دی او
نن یی ځوانو نسلونو ته له هر وخت
نه زیات دا امکان ورکړی دی
چه د علم نور قوانین کشف
او طبیعت تسخیر کړی.

د اوسني عصر مترقی او پرمخ -

تلونکی علم د خپل تکاملی سیر
په موده کبني ډیر زیات وگړي
قهرمانان او پیشاهنگان پیژني
چه د زیاتو موانعو او خنډونو سره یی
وکړی شول چه زاره مات
او نوی ایجاد کړی.

مونږ دغه دوستانه مسافرت د
افغانستان او شوروی اتحاد تر منځ
په روغه سره د گډ ژوند، لویه
نشه گنو او یقین لرو چه د کلتوری
او هنری هیاتونو تگ راتگ او
د اقتصادی او تجارتي روابطو پراختیا،
به د افغانستان او شوروی اتحاد
نه شلیدونکی دوستی او متقابلې کټیلوری
هم پسي ټینگی او کلکی کړی.

تر منافعو جار شي او د مملکت د اقتصادی
سیاسی او اجتماعی ودی مخه بیا ونیوله شی
حکومت هم باید عملاً ثابتته کړی چه
د دغسي او نورو ارتجاعی حرکاتو مخ
نیوی کوی او نه پریردی چه د لته د خلکو
د دموکراسی او ترقی غوښتلو روحیه بیا په
ډول - ډول پلمو او تورونو لگولو خفه شی.

یو بله ازموینه

(د لومړی مخ پاتی)

د بین المللی او ملی بنو او سمو
شرایطو په وجه او د دی د پاره چه د حاکمو
طبقو او تر ستم لاندی طبقو تر منځ تضاد
تر یوه حده پوری لږ شی نو د ۱۳۴۳
کال په میزان کبني د هیواد د خلکو د ارادی
او د معظم اعلیحضرت د سم درک او
تشخیص په وجه نوی اساسی قانون منځ
ته راغی چه له دی نه داسی امکانات
پیدا شول چه گواکی اوس د روغی
له لاری کیدی شی چه د محرومو او خپل
شو طبقو د حق د پاره هم مبارزه وشي.
دغه ډول مبارزه تر هرڅه لومړی
د امپریالیستانو له گټو او د فیودالانو
او نورو ارتجاعی قشرونو له اقتصادی
او اجتماعی امتیازاتو سره تصادم کوی
چه دغه د ملی ښکونو سره مخالف منابع
لکه د پخوا په شان هر ډول دسیسی
جوړوي او د تهمتو څخه ډک راز، راز
چاپونو د وطن پالونکو پر تندو لگوي.

په دی وخت کبني بیا د افغانستان
خلک له یوې ملی ستړی تاریخی ازموینی
سره مخامخ دی او دا د دوی په سیاسی
او اجتماعی شعور پوری اړه لری چه
د امپریالیستانو او د دوی د اجیری
ارتجاع توطنو او ناروا تهمتو ته څونه
قیمت ورکوی او هغه څرنگه
د وطنخواهی او حقیقت غوښتلو په تیره
توره بی اثره کوی؟

دا په تیره دهغو وطن پالونکو او
منورینو چه سیاسی او اجتماعی شعور نی
وده کړی وی، ستره وظیفه ده چه د نوی
استعمار او د دوی د اجیرانو د تبلیغاتو
پر ضد په کلکه ملا وتړی او پری نږدی چه د
دی خاوری پر هغو صادقو زامنو او لونیو
باندی ناوړه توروته او تهمتونه ولگوي
چه هغوی د حقیقی روغی، آزادی
او دموکراسی د پاره په روغه سره
مبارزه کوی او د خپل گران هیواد د وروسته
پاتی والی حقیقی او بنیادی علتونه
د وطن پالونکو خلکو ته ښی.

او دا هم د افغانستان د ټولو باشعورو
خلکو له لویو او سترو وظیفو څخه شمېرله
کبیری چه پری نږدی مذهب
د گران افغانستان د دښمنانو له خوا د سیاسی
ناوړه اغراضو وسیله شی او په دی توگه یوخل
بیا د پخوا په شان د افغانستان د خلکو
منافع او نیک مرغی د خودپرستو، غاصبانو
ظالمانو، مفت خورو او حریصانو

اشتراک

مرکز: سالانه ۱۰۰ - افغانی

ولایات: سالانه ۱۱۰ - افغانی

خارج کشور: سالانه ۱۰ - ډالر

قیمت پک شماره ۲ - افغانی

نمبر حساب در پښتنی تجارتي بانک

۱۴۱۴

دولتي مطبعه

خلق

فعالاً هفته یکبار نشر میشود

صاحب امتیاز: نورمحمد (تره کی)

مدیر مسؤول: م. حسن (بارق شفيعی)

آدرس: حصه اول میوند وات

(مقابل سینمای پامیر)

تایپ و ویرایش جدید: قاسم آسمایی اپریل ۲۰۱۹